

ALFÖLD

X. ÉVFOLYAM 149 SZÁM.

ÁRA 10 FILLÉR.

DEBRECEN, 1940. AUGUSZTUS 31, SZOMBAT

Nagyvárad, Kolozsvár, Nagyszalonta, Szatmár, Máramarossziget, Dés, Szilágy-somlyó, Marosvásárhely és az egész Székelyföld hazatért

Magyarország területe a második bécsi döntés szerint 45 ezer négyzetkilométerrel gyarapodott

A második bécsi döntés tegnap délután került nyilvánosságra s ez a döntés Magyarországhoz csatolta Észak-Erdélyt és a Székelyföldet. A magyar-román tárgyalásokat követően a tengelyhatalmak mondották ki a végösszót s eszerint Romániának vissza kell adnia mintegy 45 ezer négyzetkilométernyi területet Magyarországnak.

A Belvedere palotában délután 3 órakor olvasták fel Teleki Pál gróf miniszterelnök és Csáky István gróf külügyminiszter, valamint Monolescu román külügyminiszter és Pop Valér előtt a német-olasz döntőbíráskodás döntését. Az új határ főbb vonásai a következők:

A határ Szalontánál kezdődik, Szalonta visszakerül Magyarországhoz. Ezután Nagyváradtól délre, Bánfihunyadtól délre, Kolozsvártól délre vonul és Torda körül amely kívül marad, beszögéltet alkott. Majd Marosvásárhelytől délre, Udvarhelytől délre, Rupsiszentgyörgytől nyugatra vonul és Zágony, valamint Kovászna alatt éri el a Kárpátoknál a történelmi határt. Az anyaországhoz visszakerült terület a románok által kiürített. A kiürítés részleteit magyar-román vegyesbizottság alapítja meg, amely azonnal megkezdí működését. Az új határvonal részletesebb leírása a következő:

A határ Kötgyánál kezdődik, Szalonta alatt megy észak-kelet felé, Váradtől kissé keletre. Határ alatt Telegd alatt vonul, onnan egy kissé délkelet felé kanyarodik, Remete, Lőrén alatt, innen kelet felé megy Zentelke, és Nagykalota között. Innen tovább keletre vonul Gyálu alatt, Kolozsvár alatt, Kolozs alatt, majd észak-kelet felé fordul, Szentgöthárd alatt kanyarodik ismét keletre. Közvetlenül Keesed alatt vonulva Kébölkút felett egyenesen délre kanyarodik, Mezőbándot, amely visszajő, megkerüli, innét ismét délnek kanyarodik, Maroskeresztúr alatt, Nyárádtó alatt, Balavásár és Egrestő között megy a határ tovább Nagykende alatt. Innen északra Székelykeresztúr alá megy közvetlenül. Ugyancsak köz-

vetlenül kanyarodik alá Dálya, Draás, Sombor, és Felsőrakos alatt eléri az Olt folyót. A folyó mentén dél felé fordulva Bölöny-nél fordul ismét délkeletre. Előpatak, Uzon, Zágony alatt egyenesen keleti irányba fut rá a történelmi határra. Innen északra fordulva a mai orosz határ sarkáig a régi történelmi határ lesz ismét az újonnan megállapított határ.

Bécs augusztus 30. (Magyar Távirati Iroda) Gyors számítások szerint kb. 45.000 négyzetkilométer terület tér vissza az anyaországhoz. Arad és Brassó is kívül marad.

Bécs augusztus 20. (Magyar Távirati Iroda) Az új határ Nagyszalontától délnyugatra kezdődik, az eddig magyar-román határnál majdnészakkeleti irányban mintegy 10 km-re délkeletre Nagyvárad előtt vonul, ezután keleti irányban közvetlenül a Nagyváradtól Kolozsvárra vezető vasútvonalatól délre és Kolozsvár mellett délre halad egészen Marosvásárhelytől észak északnyugati irányban mintegy 30 kilométerre fekvő pontig. A vonal innen délnyugatra Marosvásárhely mellett délkelet felé halad. A Segesvárról Brassóba vezető vasútvonal Romániában marad. Brassótól mintegy 20 kilométerre északkeletre dél felé kiöbicsődő ívben kelet felé vonul a Kárpátok főnyergéhez. Innen a világháború előtti időkben felállított régi román-magyar határnak megfelelően észak felé megy addig a pontig, ahol eléri a Románia és Szovjetorszország közötti újhatárt.

A Romániától most visszacsatolt terület 45 ezer négyzetkilométer, amelyen 2 370 000 lakos él. Az 1930-as évi népszámlálási adatok alapján ezek közül magyar 1,150 000, azaz 48 százalék, német 60 ezer, azaz 2,5 százalék, román egy millió, azaz 43 százalék, — egyéb 160 ezer, azaz 6,5 százalék. A döntőbíráskodás jegyzőkönyvében lakosságcsereéről nincs szó, hanem ontálási jogról.

A magyar közvélemény, amely két nap óta feszült várakozással tekint Bécs felé, kitörő lelkesedéssel fogadta azt a döntőbírói ítéle-

tet amelyet az Európát újárendező tengelyhatalmak külügyminiszterei a Belvedere palotában hirdettek. Az egész magyar közvélemény osztatlan lelkesedéssel és örömmel fordult Hitler és Mussolini felé, akiknek hatalmas ujjáépítő munkája végkép megsemmisítette Versailles után a trianoni békediktátumot.

Magyarországon mindenki tisztában volt ezzel, hogy a most felépülő új európai rendbe egyedül történelmi szempontokat nem szabad szem előtt tartani, hanem bele kell illeszkedni az európai érdekközösségbe és elsősorban annak szempontjait kell figyelembe venni.

Éppen ezért Magyarország nem kizárólag történelmi érveket sorakoztatott fel, hanem nemzetiségi gazdasági és politikai érveket. Budapesti politikai körökben kijelentik, hogy a döntés teljes mértékben kielégíti a magyar várakozásokat. A kiürítést 14 nap alatt végrehajtsák.

A magyar küldöttség tagjai este 8 órakor különvonaton elutaztak Bécsből. Az elutazás ugyanolyan ünnepélyes külsőségek között ment végbe, mint a megérkezésük.

A különvonatba, amely 8 óra 5 perckor gurult ki a bécsi pályaudvarról felszálltak.

A miniszterelnök és külügyminiszter vonata fél 12 után futott be a keleti pályaudvarra, ahol ünnepélyesen fogadta őket a kormányzó keretében Urgy István, a kabinet iroda főnöke. A kormány képviselőjében Keresztes Fischer Ferenc belügyminiszter üdvözölte őket.

A vonat befutásakor a zenekar a magyar, német és olasz himnuszot játszotta. Keresztes Fischer Ferenc belügyminiszter üdvözlőszavaira a miniszterelnök és külügyminiszter röviden válaszolt.

Az összegyűlt több ezer főnyi tömeg tomboló lelkesedéssel fogadta a hazatérő államtérfiakat.

Bécsben a német és magyar kormányok között barátsági egyezmény jött létre, amely a nálunk élő németekkel kapcsolatos.

Az egyezményről hivatalos jelentést adnak ki.

Megállapodás jött létre arra vonatkozólag is, hogy a most visszatért erdélyi területek német lakossága két éven belül tetszése szerint visszatérhet a Német Birodalomba.

Bécsből érkezett hírek szerint a német és a román, az olasz és a román kormányok jegyzéket váltottak. A jegyzékekben Németország és Olaszország garantálták Románia új határait.

Gróf Teleki Pál miniszterelnök elnökelete alatt ma délelőtt minisztertanács volt. A minisztertanács és a bécsi döntés eredményével és a magyar csapatoknak a visszaiért területekre való bevonulásuk kérdésével foglalkozott.

A budapesti német és olasz követségek előtt tegnap éjjel lelkes rokonszenvtüntetés volt. A német követség elé sok ezer főnyi tömeg vonult fel és küldöttségileg üdvözölték a német követet.

Az üdvözlésekre a német követ válaszolt, örömeinek adott kifejezést a bécsi döntés felett. — A magyar-német barátság legnagyobb jele, mondotta többek között — ez, a felvonulás és ez a rokonszenvmegnyilatkozás.

Az olasz követség után vonult ezután a tüntető tömeg, ahol a küldöttséget az olasz királyi és császári követ fogadta.

Az olasz követ a küldöttség üdvözlésére adott válaszában kifejtette, hogy Olaszországot is örömtölti el ebben az órában. Beszédét a következő szavakkal fejezte be: Éljen Magyarország.

Az olasz közvélemény nagy meglepetéssel fogadta a bécsi döntést. A „Messagero” szerint a pártatlan igazság jegyében oldották meg a tengelyhatalmak azzal, hogy megteremtették a szükséges megegyezést Magyarország és Románia között. Anglia ismét vereséget szenvedett diplomáciai téren — írja a lap — nem sikerült a Balkánt lángborítani, pedig az angol érdekeknek ez felelt volna meg.

A tengely azonban elejét vette az angol kísérletezéseknek azzal, hogy új állapotot teremtett Délkelet-Európában. Ez a tengelyhatalmak sikeres diplomáciai munkájának eredménye.

A krajovai tárgyalások kedvező mederben haladnak előre és igen nagy a valószínűség arra, hogy a végleges megegyezés a jövő hét közepén fog befejezést nyerni.

Menetdíjkezdvezmény

Értesitem a fizetéses szabadságra jogosult ipari és kereskedelmi munkavállalókat, hogy a Budapesti Helyi Érdektű Vasutak Rt. a munkavállalók, valamint velük utazó családtagjaik részére vonalain 1940 évi december hó 15-ig történő egyszeri oda és visszautazásra 40 százalékos menetdíjkezdvezményt engedélyezett. Polgármester.

Versenyárgyalás

A Hortobágyon építendő kettős utkaparóház föld-, kőmives-, betonvasbeton-, stb. ács, bádógos, tetőfedő, asztalos, lakatos, mázó, üveges és kályhás munkáinak vállalati uton való biztosítása céljából versenyárgyalást hirdetek, mely munkákra külön-külön is lehet ajánlatot tenni. A munkák végrehajtásához szükséges költségek szabályszerűen biztosítva vannak. A munkanyertes vállalkozó a munkát az odaítéléstől számított 8 napon belül megkezdi és azt 60 nap alatt befejezni köteles. A közszállítási szabályzat előírásainak megfelelően kitöltött és összefűzött ajánlatok paséttal ellátva „Ajánlat a Hortobágyon építendő kettős utkaparóház építési munkáira” felirattal zárt borítékban 1940 év szeptember 10-én d. e. 10 óráig a városi közigazgatási iktató kivatalába nyújtandók be.

Az ajánlatok ugyanazon napon délelőtt 11 órakor a Városháza kitanácsstermében fognak nyilvánosan felbontatni, amikor az ajánlattevők, vagy igazolt megbízottaik jelen lehetnek. A kiírási műveletek, valamint a jelen kivonatos kiegészítő részletes versenyárgyalási hirdetmény Debrecen szabad királyi város műszaki ügyosztályában, Csapó u. 35. II. emelet 12. szobában díjtalanul beszerelhetők. A tervek ugyanott megtekinthetők. Dr. Kölcsey Sándor p.m.

Nem drágul a zsír és a sertéshús

A sertéshús kiviteli árnak legutóbbi megállapítása után a húsiiparosok azzal a sürgető kéréssel fordultak az árkormánybiztoshoz, hogy emelje fel a sertéshús és zsír árát.

Az árkormánybiztosságról származó értesülés szerint a sertéshús és zsír árnak ujonnan felmerült problémáját a fogyasztók szempontjából kedvezően oldották meg. Az árkormánybiztos sem a sertéshúst sem a zsír árát nem emeli fel. Az egész ország területén a jelenleg érvényben lévő árak maradtak továbbra is hatályban. Ezel a döntéssel párhuzamosan intézkedés történt arról is, hogy az állóállat ára a jelenlegi sertéshús és zsír árszintjének megfelelően alakuljon. (MTI.)

VÍGSZÍNHÁZ MOZGÓ

Szombaton: 5, 7, 9, vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órai kezdettel

Vágyakozás

Kizárólag 16 éven feülieknek.

A román gyárakat az ország belsejébe szállítják

(Bukarest) A román hadügyminisztérium a következőket közli: — Utasítottuk a hadsereget, hogy a Besszarábia és Északbukovina határa mentén lévő felszereléseket és gyárakat az ország belsejébe szállítsák. Ez az intézkedés azonban senkit se nyugtalanítson. A hadsereg és minden köz-

hivatalnok változatlanul a helyén marad. A kiürítés, — amely nem a hadsereg keretén belül történik, — csak abból a szempontból vált szükségessé, mert közvetlenül a határ mentén nincsen létjogosultsága nagyobb raktáraknak és győntárgyaknak. (NST)

Német repülők London felett

Éjfél után 1 óráig a londoni körzeten kívül még kilenc város fölött jeleztek ellenséges repülőgépeket, mégpedig egy délkeleti, két észak-keleti, két délnyugati, két északnyugati, egy középangliai és egy walesi város felett. A londoni körzetben két óra hosszat tartott a légi riadó. Azóta semmiféle bombázásról nem érkezett jelentés. Mialatt fényszórók pásztázták be az eget, repülőgépekről is több világító réppentyűt bocsátot-

tak le. (NTI)

A londonkörnyéki berepülések alkalmával két ellenséges gép átrepült egyes pontok fölött, amikor is két hatalmas robbanást hallottak s ezt lángesővák kísérték. Londonon kívül bombák estek két városra Közép és Délnyugat-Angliában.

Az ellenséges repülőgépek összesen több mint 13 város fölött repültek át. (MTI)

Erőszakos eszközökkel dolgozik Anglia Afrikában

Franciaország egyik egyenlítői birtoka, a Csád-terület kormányzója kijelentette, hogy esatlakozik De Gaulle mozgalomához s ezzel Angliához.

Semleges megfigyelők megállapítják, hogy ezt a váratlan eseményt olyan brit lépés előzte meg, amely teljesen nemzetközi jogellenes. A francia rádió és a sajtó egyébként arról számolt be, hogy a brit propaganda megsokszorozta fáradozásait a francia gyarmatbirodalomban való politikai zavart-

keltés érdekében. Hivatalos vichyi jelentés szerint a Csád-területen az történt, hogy London megbízásából Larminat ezredes hivatalosan a lázadás élére állott.

A Petit Dauphinois azt jelenti, hogy a francia kormány megtette a szükséges ellenrendszabályokat.

A Csád-területnek az ad különös jelentőséget, hogy ez a vidék alkot hidat az angol—egyiptomi Szudán és a nyugatafrikai brit birtokok között. —o—

Abesszińcsapatokkal foglalták el az olaszok Brit-Szomáliát

A Brit Szomáliaföld meghódításáért lefolyt hadműveletek során a második gyarmati brigád csapatai hatoltak be elsőknek Berberába. Ezek a csapatok 60 százalékkal abesszińcekből állanak, akiknek angol számítás szerint fel kellett volna lázadniuk Olaszország ellen, hogy Hailé Szelassziét kövessék és visszahelyezzék trónjára.

Csak hogy az olasz kormány alig négyévi uralma után a birodalom legkülönbözőbb népei mind híveknek bizonyultak az olasz zászlóhoz és készséggel áldozták fel az életüket is annak a birodalomnak a nagyságáért, amely saját biztonságukat, jövőjüket, felvirágzásukat és jólétüket is jelenti. (MTI.) —o—

Árvíz vas-megyében

Vasmegepe folyói napok óta áradnak. A Gyöngyös és a Pinka kilépett medréből, most pedig a Rába, az ország egyik legkanyargósabb és legszesélyesebb folyója is áradni kezd. A kiúzott Rába egyesült a Herpenyő és Sorok patak vizével és igen nagy területet öntött el. A Stájer hegyekből egyre nagyobb tömegekben zudul le az áradat, amely már eddig is igen nagy károkat okozott

a vasi mezőgazdaságnak, de attól tartanak, hogy a károk még fokozódni fognak.

Ujabb bombatámadás Málta ellen

Valhol Olaszországban, aug. 29. A Stefani-iroda légügyi közlönyadója jelenti, hogy csütörtökön reggel olasz bombavető alakulatok támadást intéztek Málta szigetének katonai célpontjai ellen.

APOLLÓ-MOZI

Szombaton: 5, 7, 9-kor, vasárnap: 3, 5-7 és 9 órai kezdettel

A francia összeomlás

Előbb a légvédelmi ütegek, majd ellenséges vadász-repülőgépek igyekeztek elhárítani az olasz bombavetőket tevékenységét. Bombavetőink azonban a haladéktalanul segítségükre sietett vadászalakulatok védelmében kikerültek az angol támogatást és ledobták bombáikat a kitűzött célpontokra. A légitámadás eredményes végrehajtása után valamennyi olasz gép visszatért támaszpontjára. (MTI)

Szüksége van az USA-nak katonára

Az Északamerikai Egyesült Államok hadvezetősége gyorsítani akarja az ujoncutánpótlást és ezért a rádiót is igénybe veszi a toborzásra. A jövőben magasrangú tisztek toborzó előadásokat tartanak, amit 750 amerikai állomás közvetít. Amerikában remélik, hogy az ujszerű katonatoborzás révén a hatalmas állam fiait nagyobb kedvet kapnak a katonasághoz.

Lázong India

(NST.) Kalkuttából érkező jelentések szerint napról-napra növekszenek a nehézségek Indiában. Különösen az ipari munkások körében nagy az elégedetlenség.

Kalkuttában 15.000 munkás felázadt, míg Bombayban, Delfiben és más városokban sztrájk tört ki.

A rendőrség Kalkuttában számos agitátort letartóztatott. Az ország valamennyi fogháza tele van politikai fogollyal.

Adóelengedés a szőlősgazdáknak

A peronoszpóra és lietharmat által okozott károsodás esetén adóelengedést lehet kérni. A kérelmet károsodás után, de legkésőbb szept. 1-ig kell a községi előljárási oskánál benyújtani, akár egyénileg, akár csoportosan. A szeptember 15-iki határidőt nem szabad lekésni, mert az azután történt bejelentéseket adóelengedés szempontjából nem veszik figyelembe.

A zsír fejadagja BUDAPESTEN

A Budapesti Közlöny szombati számában a földmivelésügyi miniszter rendeletet tett közzé amely a lakosság szire látásának zökkenőmentes biztosítása érdekében egyrészt Budapesten, ahol a zsírjegy be van ves tve, az egy jegyre kiadható zsírmenyiséget héténeként és fejenként 20 dkg.-ra szálítja le, másrészt országos érte 100 gk-onfe üti zsírtételekre (s 10 darabon felüli é/6 sertésekre bejelentési kötelezettséget állapít meg.

METEOR MOZGÓ

Szombaton, vasárnap két napig friss híradók keretében a:

Gályarab Szerdán 5. 7 és 9 órakor:

• A MEGBÉLYEGEZETT ASSZONY •

Egész héten aktuális híradók mennek.

CENZURA

A hivatalos lap közli a rendeletet, amely a régebbi cenzurarendeleket hatályon kívül helyezve, megszünteti a most életben lévő ugynevezett fakultatív cenzurát és elrendeli, hogy a napilapok minden közleményüket kötelesek a sajtóellenőrző bizottságok előtt bemutatni. Az ellenőrző bizottságok által törölt részeket sem ablakok hagyásával, sem más módon jelezni nem szabad. A rendelet azonnal életbelép.

Az USA politikája

A Popolo di Roma hangsúlyozza, hogy a japán sajtó leleplezi az Egyesült Államok gyanus fogásait a Csendes-óceánon. Az Amerika védelmére Kanadával létesített megállapodás után a Fehér Ház politikája a Csendes óceán felé fordul és Ausztráliával a kanadaihoz hasonló megegyezésen mesterkedik. Tokió azonban arról is tud, hogy Angliával és Hollandiával is folynak amerikai tárgyalások San Franciscót Ausztráliával összekötő légi útvonalról és arról, hogy Anglia veresége esetén az Egyesült Államok részére engedjék át a szingapuri kikötőt. Japán ezt a politikát jogosan támadó jellegűnek tartja, amely bekerítésére irányul, de a Konye-kormány elhatározása ma szilárdabb, mint valaha, hogy minden külső befolyással szemben megteremtse az új rendet Kelet-Ázsiában.

Németek hazatelepítése

(NST) A Besszarabiában rekedt németek visszatelepítése a legkövetkező időben belül megkezdődik. Berlinből már Galscba érkezett Windecker főkonzul, hogy a galaci német konzullal megbeszélje az első 10.000 hazavándorló csoportjának a megszervezését. Besszarabiából 800 német autóbusszal szállítják a németeket Galscba. Innen aztán vasuton folytatják az útjukat.

Kínai csapatok a francia Indokínában

(NST) Csunkingból érkező jelentés szerint a Csiang-Kai-ek kormány külügyminisztere kijelentette, hogy a francia Indokínába érkezett japán csapatok Kínát veszélyeztetik és ezért szükségesnek tartja Indokínának kínai csapatokkal való megszállását. Nyilatkozatát a külügyminiszter azzal fejezte be, hogy Francia Indokína határában máris nagyobb kínai csapatokat vontak össze.

(NST.) Londonból érkező jelentés szerint Honkong és Francia-Indokína között minden hajóforgalom megszűnt. Két angol hajó, amelyik Honkongból Saigonba akart menni, kénytelen volt visszafordulni.

HUNGÁRIA

FILMSZÍNHÁZ

Szombaton: 5, 7, 9-kor, vasárnap d. u. 3, 5, 7 és 9 órai kezdettel Híradókkal

GUNGA DIN

Főszerepben: Cary Grant és D. Fairson.

A tűzifakészletek bejelentése

A Budapesti Közlöny augusztus 23-i száma közli a földművelésügyi miniszternek a tűzifaforgalomnak az egyes kérdéseinek szabályozásáról szóló rendeletét. A rendelet értelmében minden fatermelő köteles szeptember 8-ig a földművelésügyi miniszter által rendelkezésre bocsátandó nyomtatványokon az általa bejelentett tűzifakészletében június hó 30 napja óta beállott változást az 1940. évi augusztus 31. napján fennállott állapot szerint a földművelésügyi miniszterhez bejelenteni.

A fatermelők a tűzifaellátásnak a biztosítása tárgyában kiadott 57.80-1940. sz. rendelet alapján bemutatott kötleveiben alapuló szállítási kötelezettséget szeptember hó 15. napjáig külön engedély nélkül teljesíthetik kötelesek azonban szeptember 20 ig bejelenteni, azt a tűzifamennyiséget, amelyet a bemutatott kötleve alapján szeptember hó 15. napjáig leszállítottak. A tűzifaszállítási engedélyek életbeléptetésére 1940. évi szeptember hó 16 i határidő lép.

A szállítási engedélyt a földművelésügyi miniszter által a tűzifa felhasználásának, vagy forgalombahozatalának engedélyezésekor kiadott igénylési lapon kell kérni.

A rendelet az 5780/1040 M. E. száma rendelet intézkedéseit kiterjeszti a tűzifakészletre is, amelyeket a termelő még le nem szállított, de a fakeskedő augusztus hó 15 előtt a fatermelőtől megvásárolt és a termelés helyén, vagy a rakodón birtokba vett.

Ha a fakeskedő az ilyen tűzifát tovább eladta, vonatkozó kötlevelet, vagy másolatát három nap alatt a földművelésügyi miniszterhez be kell mutatni. A most kiadott rendelettel kapcsolatosan az illetékesek felhívják az érdekeltek figyelmét arra is, hogy tűzifa ellátás biztosításáról szóló különböző rendeletek a polgári lakosságnak tűzifa ellátására vonatkoznak. A polgári lakosság tűzifaellátása iránt a földművelésügyi miniszter csak abban az esetben tud intézkedni, ha a törvényhatóság első tisztviselője az előterjesztést a földművelésügyi miniszterhez megtette.

A tűzifa forgalombahozatalára kijelölt kereskedők tűzifakiutalásért ne forduljanak közvetlenül a földművelésügyi miniszterhez, mert a kijelölt kereskedők részére a földművelésügyi miniszter tűzifát csak akkor fog kiutalhatni, ha a törvényhatóság első tisztviselője a vonatkozó előterjesztést megtette.

MAGA SZALMA ?

Mért nem eszik szalma ment egy pengőért a

PÁLL SÖRÖZŐBEN

Tíz korosztályt képez ki az USA

A szenátus által elfogadott törvény a katonai szolgálatra vonatkozóan a következő határozmányokat tartalmazza:

1. A 21-31 életév közötti férfiak összeírását, beleértve az Egyesült Államokban élő külföldieket is;
2. az ezekben a korosztályokba tartozó amerikai állampolgárok és állampolgárságért folyamodott külföldiek hadkötelezettségét;
3. Az Egyesült Államok hadseregének legmagasabb bérelétszáma 900 000 ember, akiket a nyugati féltekén kívül nem szabad felhasználni, kivéve az Egyesült Államok birtokait (ezek között a Fülöp szigeteket is.);
4. Minden bevonult egyéves kiképzésben részesül.
5. A fizetés rendszeres zsoldrendszer alapján történik.

6. A kiképzett embereket tízéves tartalékállományba sorozzák be.

Kivételek az alkalmatlanok és egyházi személyek. Felmenthetők családapák, valamint azok, akik a népegészségügy, illetve nemzeti biztonság szolgálatában állnak. Ide tartoznak a hadfelszerelési gyárak munkásai.

Azok, akik vallási okokból bebizonyítottan megtagadják a katonai szolgálatot, kötelesek más közérdekű munkára jelentkezni. A törvény felhatalmazza az elnököt a többi között olyan védelmi szempontból fontos gyárak lefoglalására, amelyeknek tulajdonosai val a hadügyminisztérium nem tud egyetérteni. A katonai szolgálatot megtagadó személyek legmagasabb büntetése 5 évi börtön és 10 000 dollár pénzbüntetés.

Olasz győzelem Afrikában: Brit-Szomália elfoglalása

Augusztus 20-án az olasz rádió állomások világgá röpitették a hírt, Berbera elesett. Ez a rövid hír azonban a maga fasiszta egyszerűségében is történelmi fordulópontot jelent, mert az angol Szomália elfoglalásával Olaszország az első bomlasztó csapatát mérte az angol birodalom kétszáz éven át sérthetetlennek hitt területére.

Erkölcsi jelentősége két irányban is kidomborodik: emeli az olasz csapatok harci kedvét és len-

azonban nem jelentettek akadályt az olasz fehér csapatok mindent elsöprő lendületével, halálmegvető bátorságával és az olasz hadvezetőség zsenialitásával szemben. Az erkölcsi siker másik oldala az a hatás, amit az olasz győzelem a benszülöttek között, de főleg az arab világban fog gyakorolni, mert ezek a népek csakis az erőt tisztelik.

Ez a hatás már megmutatkozott abba, hogy az angol zsoldban álló benszülött csapatok nagyrésze az elmenekülés helyett felvételét kérte abba az olasz hadseregbe, amely két hét alatt elfoglalt egy kétszerakkora területet, mint Csönka Magyarország.

Orizsi jelentősége van Brit Szomália elfoglalásának hadászati szempontból is: az olasz támaszpontok közelebb kerülnek Adenhez, a Vörös-tengeri és az Indiai-óceáni hajózás teljesen olasz ellenőrzés alá került és egyben fel szabadul egy egész hadsereg, melyet most más arcvonalon lehet felhasználni.

Ezekhez a szempontokhoz hozzá kell még vennünk Szomália gazdasági erőforrásait: a 170 000 négyzetkilométernyi területnek a rendkívül gazdag, (mintegy 6 milliónyi) állattállománya van. Nagymennyiségű gumit, kávé, olajmagvakat termel és két fontos gyarmati kikötővel rendelkezik.

A sors megegyezően igazságos volt. Ott érte a csapás Angliát, ahol pár évvel ezelőtt Olaszországot akarta megélezni: Kelet-Afrikában.

Beiratkozás a városi Zeneiskolába

Debrecen város zeneiskolájában beiratkozások szeptember 1-től kezdődnek, naponta d. e 9-1-ig és délután 3-5 ig. Beiratkozni lehet zongora, hegedű, gordonka, ének és zeneszerzés, gordon, fuvóshangszerekre, továbbá zeneelmélet, zenetörténet, esztétika, kamarazene, zenekar, furulya, zenei előkészítő (ovoda) tanfolyamokra. Beírási díj 6 pengő. Tandíjak: alsó osztályokban 8 pengő.

Középosztályokban 10 P. felsőbb osztályokban 12 P. zeneművészeti főiskolára előkészítő 15 pengő, furulya zenei előkészítő (ovoda) és az összes melléktanszakokra három pengő havonta a tandíj. A felvételi vizsgák: szeptember 12, és 3-án, (kedden, szerdán.) délután 3-tól 6 óráig. Tanítás: szeptember hó 14-én kezdődik.

Bővebb felvilágosítás nyerhető a hirdetésmenyeken és a Zeneiskola titkári hivatalában naponta délután 9 órától 1-ig és délután pedig 3 órától 5-ig. Vár utca 1 szám. (Telefon: 23-96. sz.)

Nem kell a lejárt váltókat óvatolni

A Budapesti Közlöny legkövetkező száma közli a váltók fizetési céljából való bemutatásának és az óvás felvételének átmeneti elengedéséről szóló 6100/1940 M. E. számú rendelet. A rendelet a váltók rendezésének a rendkívüli viszonyok miatt mutatózó adminisztrációs nehézségeire tekintettel az 1940 évi szeptember elsején vagy ezt követően az 1940 évi október 31 napjáig bezárólag lejárt váltóknál a fizetés végett való bemutatásnak és az óvás felvételének kötelezettségét elengedi.

HIREK

A hortobágyi őszi országos (hídi) állatvásárt folyó évi szeptember hó 3-án, kedden a vasúti állomás közelében a hortobágyi csárda előtti vásártéren tartják meg.

Ezen az állatvásáron kedvező alkalom kínálkozik a magyar fajta úszók, tehenek, tinók és jármos ökrök továbbá Nonius fajta igás és növendék lovak, magyar racka juhok, valamint magyar fésűs birkáknak mind tenyésztés, mind levágás céljaira történő beszerzésére.

A hortobágyi vásár napján a városnak a belső területén lévő állatvásártéren tartani szokott heti állatvásár elmarad.

A hortobágyi állatvásár kapcsolatban kirakó ipari vásár is lesz.

A Pénzügyminisztérium az 1923. évi XLII. t. c. 1. §-a alapján közhírré tette, hogy a buza záloglevelekben folyósított és buzaértékre szóló kölcsönök törlesztő részleteinek befizetésénél és a buzazálog levelek kamatszélvényeinek beváltásánál folyó év szeptember havára átszámítási kulcs gyanánt egy métermázsza búzát 21.08 aranypengővel kell értékelni.

A rendes katonai szolgálatra bevonult iparos (kereskedő) iparát a katonai szolgálat tartama alatt üzletvezető alkalmazásával gyakorolhatja. Ebben az esetben az ipar gyakorlásában szünet nem áll be, és iparjogosítványának hatálya érintetlen marad.

Ha a rendes katonai szolgálatra bevonult iparos (kereskedő) az előbb említett lehetőséget nem veszi igénybe, hanem iparának gyakorlását abbahagyja, vele szemben az 1922. évi XII. t. c. 72. §-a nyer alkalmazást, vagyis iparát egy évi, illetőleg másfél évi szüneteltetés után csak új iparjogosítvány alapján folytathatja.

FÉRFIÖLTÖNY
ÉS KABÁT-SZÖVETEK OLCSÓN ÉS IGEN NAGY VÁLASZTÉKBAN
PETRIKNÉL
SZENT ANNA U. 5

A PÁLYÁZAT TEJSZÁLLÍTÁSRA
A siketnéma helybeli intézete az 1940-41. tanévre szükséges napi, oca. 40 liter tej szállításra pályázatot hirdet. Az áránlatok beadásának határideje f. hó 31-ike. Bővebb felvilágosítást az intézet igazgatója nyújt.

A hivatalos lap közölte 21.3000. szám alatt az árelenőrzés országos kormánybiztosának a tavalyi termésű kukorica forgalmát szabályozó rendeletet. A rendelet szerint az újtermésű kukorica 100 q-t meg nem haladó mennyiségben a földművelésügyi miniszter külön engedélye nélkül forgalomba hozható. Az 1939. évi termésű kukorica ára azonban a minden kori igénybeveteli árral, amely jelenleg iszántúli állomásról 25.10 pengő, egyéb állomásról 24.50, budapesti közraktárból pedig 23.85 pengő.

A törvényhatósági mezőgazdasági bizottság szeptember elsején délelőtt fél tíz órakor a városháza kistanácsstermében közgyűlést tart a következő tárgysorozat-al: Elnöki előterjesztések. Tiszántúli mezőgazdasági Kamara átirata a 4 főmunkanemre a legkisebb munkabérek megállapítása tárgyában. Polgármesteri határozat a m. kir. földmérési felügyelőségnek a Bellegelő földeknek 4 körzetre való elosztására tett javaslatára vélemény nyilvánításra felhívás. Csongrád-vármezei mezőgazdasági bizottság átirata a mezőgazdasági állapot megjavítása érdekében. Polgármesteri határozat az Ipartestületnek a kirakó vásárokat baromvársári napokra áttételére tett javaslatára vélemény nyilvánítás végett. Esetleges indítványok.

Hirdessen az :
ALFÖLD-BEN

A tanköteleskoru, 5-15 éves gyermekek iskolai beiratása

Az iskoláztatási kötelezettség teljesítéséről szóló 1921. XXX. tc. végrehajtása tárgyában kiadott 130.700/2922. V. K. M. sz. rendelet 15 §-a alapján felhívja a hatóság a város lakosságát, hogy a gondozásukban álló minden tanköteleskoru (6-15) éves gyermek az alább meghatározott időpontban megtartandó beiratások alkalmával valamelyik nyilvános elemi népiskolába, illetve gazdasági iskolába (továbbképző, középiskolába) irassák be. A beiratást a szülő, vagy gondozó személyesen eszközölje, miután az újabb rendelkezések szerint a szülő és gondozó személyi adatainak közlése is szükséges, ezért a beiratásra a személyi adatokat igazoló iratokat is vigyék magukkal. A gyermekek beiratását anyakönyvi kivonat (keresztlevél) alapján kell eszközölni. A beiratáskor fel kell mutatni továbbá a himlő és diftéria elleni védőoltási bizonyítványt.

Figyelemzteni a hatóság az érdeklőt tanköteleskoru gyermekek gondviselőit (szülőit, gyemot, gazdát, munkaadót, szállasadót), hogy minden tanköteles gyermeket be kell iratni, tehát azokat is, akiket a gondviselőjük házi, vagy magánintézeti oktatásban kíván részesíteni, továbbá testi, vagy szellemi fogyatkozásban szenvedő, avagy más ok miatt felmentésre szoruló tanköteleseket is.

A felmentési iránti kérelem a beiratás alkalmával előszóval vagy írásban terjeszthető elő. Az írásbeli kérelem a kir. Tanfelügyelőhöz intézendő. Ekvözben felmentési iránti kérelmek csak az esetben nyújthatók be, ha a felmentésre szolgáló ok a tanév folyamán állott elő. A felmentést legfeljebb egy tanévre adhatja meg a kir. Tanfelügyelő s ezért azoknak a felmentését isújbol kell kérni, akik betegség, vagy más ok miatt hosszabb időn át, vagy egyáltalában sohasem járhatnak iskolába. A betegség testi, vagy szellemi fogyatkozás hatóságí orvosi bizonyítványal, igazolandó, melyet hatóságí (tisztí) orvosok díjtalanul és belyegtenül állítanak ki. Más felmentési ok hiteltermédben igazolandó. A magántanulók gondviselői (szülő, gyám, gazda, munkaadó, szállasadó, stb.) kötelesek az 1939-40 tanévben gondozásuk alatt állott tanköteles magánvizsgájáról szóló bizonyítványat az I. fokú közigazgatási hatóság iskolai törskönyvi hivatalánál (Kossuth utca

Himlő és diftéria elleni pótoltságok

A folyó évi himlő és diftéria pótoltságok folyó éviszeptember hó 1-én vasárnap délután 2 órakor tartatnak meg a Dágenfeld tér 2 sz. alatti Központi rendelő intézetben.

Erre az időre és helyreoltás céljából be kell hozni mindazon gyermekeket, akik ezeideig bármí okból be nem oltottak.

Himlő oltásra kötelezett minden olyan gyermek, aki a f. év tavaszáig (március hó 1-ig) életének első évét, diftéria oltásra kötelezett pedig mindgn olyan gyermek,

20. Rendőrségi épület I. lépcső III. emelet 93 sz. ajtó) folyó évi szeptember hó 15-ig bemutatni.

Akik ezen felhívásnak nem tesznek eleget, kihágást követnek el és a 130.700/2922 V. K. M. sz. rendelet 64 §-a alapján szigorú pénzbírsággal lesznek sújtva, mely behajthatatlanság esetében elzárásra fog átváltoztatni.

Debrecen sz. kir. város területén az 1040-41. iskolai évre a pótbéiratások a következő időpontban tartatnak :

A Dóczy ref. elemi iskolában szeptember 2, 3-án, a Dóczy református tanítónéközp. intézeti gyak. isk. szept. 2, 3-án, a református tanítóközp. intézetben szept. 4, 5-én, a többi összes református elemi iskolában és a Svetits r. kath. elemi iskolában 2, 3-án, A Svetits r. k. tanítóközp. int. gyak. iskolában, a központi (Varga és a Szent. Anna u.) r. k. elemi iskolákban szeptember 1, 2-án, a többi összes rom. kat. elemi iskolákban szept. 2, 3, a gör. kat. elemi iskolában és az ág. ev. elemi iskolában 2, 3, a statutu quo izr. elemi isk. és az orth. izr. elemi és továbbképző iskolában 1, 2, 3, a kisegítő állami, a Mav. műhelytelepi állami, a Paliagi állami, a kontósgáti állami, a Mikepercsi-uti állami a téglaskerti, a nyulási állami elemi iskolában szeptember 2, 3, a Sámsoni uti állami elemi népiskolában szeptember 1, 2.

Az I. sz. (Mikepercsi uti és Fokos utca) gazdasági ismétlő iskolában szeptember 2, 3, 4, II. számú Kishegyesi u'i gard. ism. iskolában szeptember 2, 3, Kereskedő tanonciskolában augusztus 31 és szeptember 1, 2.

A többi összes tanyai és külsőségi állami elemi népiskolában :

Dombos-tanyai, Mezeshegyi, és Dioszegi uti, Szepesi, Ondódi (I), Macesi, Cucsi, Hosszupályi-uti, Peci, Halápi, Szikgáti, Kismaesi, Ebesi, Alóhegyi, Pipóhegyi, Nagy eserei, Szatai, Hármashegyí, Lukaházai, Ohattelékhezai. Beiső Ohati, Elepi, Kosélyszezi, Fancsikai, Bánki, Ondódi (II), Kupaňhalmi, Hegyesi, Nagyhegyesi állami elemi iskolákban szeptember hó 2, 3-án.

A Mav. műhelytelepi tanonciskolában : szeptember hó 2-án. A vendéglős iparstanonciskolában : szeptember hó 2, 3-án. A római kat. női ipariskolában : szeptemb. hó 1, 2-án.

akí ugyanezen ideig életének má sodik életévét betöltöte.

Akik az oltásról igazolatlanul távolmaradnak, azok ellen a hatóság kihágási uton fog eljárni.

Ugyanezen időben és helyen részesünek újraoltásban mindazon gyermekek, akik a folyó év tavaszán végrehajtott himlő és diftéria oltások során az iskolák első, illetve negyedik osztályában bármí okból az oltásról elmaradtak.

Az oltások megtörténtét tanusító bizonyítvány a gyermekek elengedhetetlen személyi okmányát képezi, s ezért minden szülő, illetőleg gondviselő igyekezzék e téren esetleges mulasztásait pótolni, s mostani pótoltságon beoltatni.

Az Árkormánybiztoság elvi intézkedései

A legutóbbi árkormánybiztosí rendelet, mely a gypjuárak árát szabályozta, két igen érdekes elvi intézkedést is tartalmazott.

Az egyik intézkedés szerint a gyaraknak minden egyes árufajtájukat hétégyű számmal kell ellátniok. A kereskedő ebből a hétégyű számból tájékozódhat, hogy melyik gyárból származik és árú és milyen minőségű kategóriába tartozik, vagyis az árrendeletek végrehajtása szempontjából irányítást kap.

A másik elvi rendelkezés szerint ugyanis érdekelteknek be kell nyújtaniuk az árkormánybiztosághoz az ugynevezett engedményjegyzéket. Ez azt jelenti, hogy lajstromba kell foglalni az előző évben árengedményt élvezettekhez, vásárolt mennyiség és élvezett engedmény felünettésével. E lajstrom alapján ellenőrzí majd az árkormánybiztoság, hogy mindenki azonos feltételek mellett kapja meg az engedményeket.

Az Árkormánybiztoságnak az a szándéka, hogy teljesen egységes feltételeket teremtsen az árengedmények terén.

MOZI Vágyakozás

Harry Baur magas művészi alakítása viszi messzehangzó sikerre az orosz tárgyú filmet, amelynek témája nem mindennapi. A francia filmművészet remeke ez a film, kitűnő szereplőgárdával, nagyszerű felvételézőzéssel. A nagyszerű filmet időszerű hirdadó előzi meg.

Bombák Londonra

A kora reggeli órákban két süvítő bombát dobtak London környékére. Ugyanakkor egy magányos ellenséges repülőgép több süvítő bombát dobott egy délkelet-angliai tengerparti városra.

Csütörtökön este több ellenséges repülőgép az északkeleti part melletti városok fölött repült át. Bombáik megrongálták a csatornázatot. Az éjszaka folyamán 20 nagy robbanóerjű és néhány gyújtóbomba esett egy városra. Több ház megrongálódott és egy tanyasütőtűt ki. Ellenséges repülőgépek támadtak meg három délnyugati várost is, de csak gyújtóbombákat dobtak, amelyek a mezőre estek. Délnyugaton gyújtóbombák kárt okoztak egy városban és vidéken. (MTI)

ALFÖLD

IDŐSZAKI POLITIKAI LAP
Megjelenik szombaton délután.

Előfizetési díj : félévre 2.50 P. Egész évre 5 P. Vidékre félévre : 3 P, egész évre 6 P.

Felelős szerkesztő és kiadó Dr. Dioszeghy János lap tulajdonos. Szerkesztőség és kiadóhivatal Ferenc Jozsef ut 41. szám.

Nyomatott : dr. Dioszeghy János és Máthé Gábor nyomdavállalatnál Debrecen, Piac utca 41. szám.

Felelős nyomdavezető : Máthé Gábor.